

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Agens De Rebus Ecclesiæ Sacris, & profanis, earumque usu, acquisitione,
conservatione, & alienatione

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 2. De primitiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61834)

§. II.

De Primitiis.

I. **P**Rimitiæ dicuntur, quasi primi fructus, qui proveniunt: alii optimis quibusque id nominis tribuunt. Melius feceris, primitias appellando primos fructus ex agro perceptos, qui Deo rerum omnium auctori, & largitori offeruntur. Ethnicis eundem morem fuisse Plinius tradit l. 18. c. 2. De tempore institutionis, & quantitate. *Rebusus differit Tr. de decimis. q. 1. n. 17. S. Thom. 22. q. 86. art. 4. Alex. 2. p. q. 52. Suar. c. 8. Barb. in c. decimam. de decim. Jacob de Graff. par. 2. l. 2. c. 27. n. 2.*

II. Lege divinâ scriptâ deberi primitias, & decimas patet ex c. 26. *Deuter. V. 3. Tolles de cunctis frugibus tuis primitias, & pones in cartallo, pergesque ad locum, quem Dominus elegerit. Quam legem non servari conqueritur Deus apud Malachiam c. 3. V. 7. Et dixistis, in quo configimus te? in decimis & primitiis, subintellige, quas non præstitistis. Conc. Later. c. 7. Oportet congruentius, inquit, nos decimas, & primitias, quas jure Sacerdotum esse sancimus, ab omni populo accipere, quos fideles Domino præcipiente offerunt. Fagund. in 5. Prac. Eccles. l. 4. c. 1. Tanner. disp. 5. quæst. 3. D. 1. num. 22. Suarez. lo. cit. n. 3. & seq. Becanus de Pontif. Vet. Test. c. 6.*

III. Primitiæ non tantum jure positivo, sed etiam naturali debentur. Etenim tria in illis distingui & considerari possunt. *Primum est*, ut fructuum aliqua pars in recognitionem beneficii Deo offeratur. *Secundum*, ut pars illa primo-

rum fructuum sit. *Tertium*, ut in tantâ mensurâ, aut quantitate fiat. De secundo, & tertio communis opinio fert, nulum esse præceptum naturale. Neque enim simpliciter necessarium est, Deum colere, offerendo id, quod primò generatur aut crescit, multò minus, ut in hac, vel illa determinata mensura fiat. De primo autem cum S. Thoma fatentur plerique juris naturalis esse, ut aliquid Deo offeratur in recognitionem beneficii fructuum prima generatione præstiti. Non est tamen ita juris naturalis, ut ea, quæ mutationem, & variationem non admittunt, sed ut illa, quæ censentur Juri naturali consentanea, & ex quadam honestate debentur. Natura enim per se inclinat hominem, ut erga supremum Dominum, & benignissimum largitorem gratum se exhibeat, aliquid offerendo. *Dom. Soto. l. 9. q. 5. art. 4. Azor. Tom. 1. l. 7. c. ult. q. 14.*

IV. Si quæris, an oblatio primitiarum, vel alicujus partis fructuum intelligatur esse de jure naturæ, etiam ut distincta est à sacrificio, vel solum, ut in ipso includi, & contineri potest? *R. sufficere*, ut primos fructus offeramus Deo cū sacrificio, vel in sacrificio. Aliud enim, & amplius ex Juris naturalis præscripto non colligitur: quamvis valdè consentaneum sit juri naturali, ut præter sacrificium primitiæ Deo offerantur in gratitudinis argumentum proficundo, eatenus bonorum omnium largitorem Deum esse, cui nos, nostraque omnia debeamus, ut fufius explicat. *Suarez. c. 8. num. 6. & 8.*

V. Unde sequitur, hoc tempore Christianos satisfacere, licet nullas frugum primitias

primitias Deo separatim offerant; modò Ecclesiæ suæ modum, moremque unusquisque observet. Etenim, quod Jus positivum attinet insertum legibus supracitatis, fere omnibus in locis antiquatum est, ita ut hodie per modum tributii & stipendii decimæ, ac primitiæ solvantur. Quod verò Jus naturale est, manere fateor, quoad necessariam Ministrorum Ecclesiæ alimoniam: at quia nunc aliunde satis provisum est, hæc quoque obligatio neminem ligat. *Azor. l. 7. c. 38. q. 3. Bonac. Tom. 2. p. 354. n. 1. Silv. V. Decima. num. 4. Tabiena, Armilla eod. Zerola par. 1. V. Decima. num. 1. Barb. in c. statuimus 16. q. 1. Durantus l. 2. de Ritibus c. 26.*

§. III.

De Donationibus.

I. Quia Oblationes & primitiæ sub eodem genere cum donationibus sunt, de his consequenter agendum est. Donatio autem definitur *rei licita nullo iure cogente, merâ liberalitate facta collatio. Azor. l. 8. Rubr. 53.* Nam quæ sub conditione fit, non cenietur propriè dicta donatio. Legistis Donatio est, cum quis ea mente liberalitatis gratia aliquid dat, ut statim accipientis fiat, neque ullo casu ad se reverti velit. *l. 1. ff. de Donationibus. eaque absoluta & vera donatio dicitur. l. 35. §. 1. & l. 42. in si ff. de mer. cau. donat. Connanus l. 5. cap. 10. Melonius Tit. 4. num. 1.* Perficitur autem vel traditione rei nulla promissione prævia, vel nudo pacto, & simplici promissione. Hac obest stipulationem require-

bat, nunc modo pacto contenta est. *l. si quis argentum C. de Donationibus. Contractus nominatus est, unius partis obligatione ligatus. Iul. Clar. l. 4. sent. §. Donatio quest. 1. Tholojon. in Syntag. l. 28. c. 7. Vvesenbec. l. 39. Pandect. tit. 5. Gomez. Tom. II. cap. 4. Palao. Tract. 32. disp. 2. Pun. 1. Less. c. 18. Dub. 1. num. 5. Treutler. Voll. II. Disp. 19. num. 1.*

II. Donationum duo genera sunt, alterum inter vivos, alterum causa mortis. *Instit. de Donationibus. init.* Inter vivos, quando rem donatam malo habere eum, cui dono, quàm me. Causa mortis, quando rem mihi, dum vivo, retineo, sed malo eam habere illum, cui dono, quàm hæredem meum. Alii aliter definiunt ex *l. 1. ff. de Donationibus. V. Palao loco citat. Pun. 13. num. 3.* Donatio inter vivos proprio nomine dicitur, quæ neque mortis causa, neque nuptiarum, sed à vivente in viventem solius liberalitatis causa fit; solaque voluntatis reificatione sic perficitur, ut traditionis necessitatem adferat; publicis literis consignari, nisi 500. aureos excedat, non debeat: ab ingrato tamen repeti certis causis possit. *l. ult. C. de revoc. don. Vvesenbec. in Pand. l. 39. tit. 5. Layman. l. 3. tract. 4. c. 12. num. 3. & 4. Lessius cap. 18. Dub. 2. Reginald. l. 25. cap. 61. num. 619. Onnate Disp. 31. sect. 1. & sequ. Tuschus Concl. 661. & sequ. Tagard. de Contr. l. 4. c. 5.*

III. Si qualitatem & modum attendis, Donatio inter vivos alia simplex est, seu absoluta, alia conditionalis, cui nimirum annexa causa est, propter quam fiat, intellige, sequentem, non præcedentem; quò refertur etiam conditio & modus.